

**ንምድላው ጽሑፍ ኣብ ክሊ መስርሕ ውሳኔ ዳብሊን -III- ምርኩስ ብምግባር ንምቕራብ ናይ ተሞክሮ ጸብጻብ**

በዚ ጽሑፍዚ ኣቢልና ንኣገባብ ብይን ዳብሊን -III- ብዝምልከት ብዓቕምኹምን ብዘለኩም ተሞክሮን ዘኸለሉም ጸብጻብኩም ንምጽሓፍ መታን ክትክእሉ ሓገዝና ነወፍየልኩም። ኣብ ሓፈሻዊ ኩነታት ኣብ ሓንቲ ኣባል-ሃገር ዳብሊን-III- (አውሮጳ ሕብረት ስዊዝን ኖርወይን) ጥራሕ ዝተምርኮሰ ንብ ብሕቲ ዝቐርብ ክሲ ካብ ምስጓግ ኣየድሕንን። እቲ ቤት-ፍርዲ ብቐዳምነት ንብሕታዊ ካብ ምስጓግ ዘድሕኑ ምኽንያታት (ጭብጢ) ብፍሉይነት ኣብ ግምት የእቱ። ኣብ ትሕቲ ብሕታዊ ምክንያት ኣብ ካልእ ሃገር ንዝፍጸም ተሞክሮ ነቲ ሃገር ምግዳፍ ዝውሰድ ምረጫ ርዳኤ ይገብሮ። እቲ ዋና ትዕዛብቲ (ጠመተ) ናይ ጸብጻብኩም ኣብ ዘጋጠመኩም ሽግርን ግድልን ንምስ ኣባል-ሃገራት እትከራኸርሉ ይኸውን።

ዋላኻ ክሳብ ሕጂ መንጻግቲ እንተዘይ መጸኩም፤ ኣቀዲምኩም ብተገዳስነትን ብጥንቃቄ ናይ ተሞክሮኹም ጸብጻብ ብጽሑፍ ምቕራብ፤ እቲ ናይ ግዜ ገደብ ንክስን ንኣመልካቲ ሕጋዊ ርእይቶ(ሓሳብ) ንምክልኻል ካብ ድሒሩ ዝመጽእ ሓዲጋ ምምላሰ ብህጹጽ ንሕጋዊ መከላኸሊ ንመቐራብ ግዜ ዘይህብ ስለ ዝኾነ፤ ንኣንጻር ካብ ካልእ ኣባል-ሃገር (ኣብ ሓጺር ግዜ ) ዝጋጥም ሓዲጋ ንምግግም ስለ ዘድሊ። ንህጹጽ ክሲ ምቐራብ ናይ ግዜ ገደብ ሓዲ ሰሙን ጥራሕ ክኸውን ከሎ፤ ናይ ዘይ ህጹጽ ክሲ ንምርካብ ግን ኣብ ውሽጢ 2 ሰሙን ካብ ውሳኔ ዝተቐበልኩምሉ ግዜ ኢዩ። ብዕውት ንዝቐርብ ህጹጽ ጥርጉን ጥራሕዮ ንምምላሰ ንግዚኡ ደው ኩብል ዝኸእል።

ብዝተኸለለኩም መጠን፤ ብቀደምተኸተል ዝተተሓሓዘ ድርሰት ምስ ገዕዞኹም ዝተሓሳሰረ ብጽሑፍ ከተዳልዉ ነተሓሳስብኩም። ንሱ ድማ ብዝተኸለለኩም መጠን ንኣቀራረባ “ማዕልታዊ መዘክር” ብዝመሰል ኣገባብ ኣብ ግምት ብምእታውን፤ ነዚ ኣብ ታሕቲ ተጠቒሱ ዘሎ ነጥብታት ከም ሓባሪ ብዘገልግል ኣገባብ ክኸውን ይግባእ። ነዚ ብምስተውዓልን ጥንቃቄን ድሕሪ ምምባብኩም፤ ብሓቅንትን ንገዕዞኩም ኣንፈት ብዝጥምት መልክዕን ብዕምቐት መልስዎ።

ብዕምቐት ማለት ከምዚ ዝስዕብ :-

1. ብዝተኸለለኩም ብርጉጽ ስም ብምርቋሕ፤ ናይ ቦታ ስም (ንኣብነት ናይ ከተማታት ስም፤ ኣቀማምጣ ንቤት ካልእ ህንጻታትን፤ መንበሪ(መዕረፊ)፤ ናይ ጎደና ስም ምቕራብ። ክሳብ ክትዝክርዎ ትኸእሉ ብዝርዝር ኣቕርብዎ። ከምኡውን ቦታታት ከም ምድራብቡር፤ መዓርፎ-ነፈርቲ፤ ብተወሳኺ ንምርኣዮም ኣገደስቲ ቦታታት(ታሪኻዊ ቦታታት) ኣብ ከባቢኡ ዝርከቡ ክትጠቐሱ ትኸእሉ።
2. ንተረኽቦ (ፍጻሜ) ንእትገብሮዎ ጸብጻብ ናይ ግዜ መዝገብ፤ ኣብየናይ መዓልቲ፤ ኣብየናይ ወርሒ፤ ከምኡውን ዓመት ከም ዝተፈጸመ ክኸውን ይግባእ።

ጸብጻብኩም ብዝርዝርን ብሕታውን ከምኡውን ብዝተኸለለ መጠን ንጹርን ልክዕን ክኸውን ይግባእ። ከመዚ ዓይነት ጸብጻብ ንምጽሓፍ ቀሊል ከምዘይኮነ ንዓናውን ብሩህ ኢዩ። ዋላውን ንዓኹም ፤ ብዛዕባ ዝተወሰነን ፍሉይን ተመኩሮን ፍጻሜን ምጽሓፍ(ምሕባር) ይጸግምኩም፤ ብኹሉ ኒሕኩም ተላዓሉ። እዚ ድማ ንብጭብጢ ንእተቐርብዎ ክሲ፤ ከምኡውን ንእተረኽብዎ ህጹጽ ጥርጉንን ዓቢ ኣበርክቶ ኢዩ። ምናልባትውን ድሕሪዚ ኩሉ ፍሉይ ተመኩሮ ክትገልጽዎ እንተዘይ ከኣልኩም ወይ ዘይደለኹም፤ ይኹን እምበር ኣብ ግዚኡ ምስ ኣማኻሪኹም (ናይ ሕጊ ኣማኻሪ) ተዛረቡ። ምናልባት ካብዚ ገለ ወይ ብዙሕ ሕቶታት ምስ ዘይርድኣኩም፤ ምስ ናይ ጀርመንይና ቋንቋ ተዛረብቲ ኣዕሩኽ፤ እትፈለጥዎም፤ ኣዝማድ ወይ ውን ኣብ ጥቕኹም ምስ ኣብ እትነብርሉ መንበሪ (ቤት) ዘለው ናይ ማሕበራዊ ስራሕ ኣባላት ሓገዝ ክተሓቱ ትኸእሉ።

**ምእታው ናብ አውሮጳ**

ብኸብረትኩም፣ ንኣብ ውሽጢ አውሮጳ ንዝገበርኩም ጉዕዞ ኣብ ኣየነይቲ ሃገር ቁጽጽር ከም ዝተገበረልኩም ፤ ማለት ኣበይ ኣሰር ኣጸብዕ ከም ዝተወሰደልኩም፣ ከምኡውን ንመንነትኩም ብዝምልከት (ስምኩም፣ ስእሊ፣ ወ.ዘ.ተ) ብፖሊስ፣ ሓለዋ-ዶብ ወይውን ኻልእ መንግስታዊ ትካላት ምምዝጋብ ወይ ብኻልእ ግዜ ዝተወሰደልኩ ግለጽዎ፡፡

- ብኸመይዮ መንነትኩም ብዝርዝር ተመዝጊቡ፣ ብጽሑፍ'ዶ ወይ ብቻል ጥራሕ፣
- ብኸብረትኩም ንኸንደይ ዝኸውን ግዜ ኣብ'ዘን ሃገራት ጸጸሕኩም፣ ብዝተካእለ መጠን፣ ንኸንደይ ኣዋርሕ ወይ ዓመት፣ ኣብ ኣየኖት ቁጽጽር ከምዝተገበረልኩምን ብዝርዝር ግለጹ፡፡
- ካብ ሓንቲ ሃገር ናብ ካልእ ሃገር ዶብ ንምስጋር ኣብ ዝገበርኩም ፈተነ ብፖሊስ ወይ ሓለዋ-ዶብ ተኣገሩኩምዶ፣
- ኣብ ሓንቲ ሃገር ብፖሊስ ወይ ሓለዋ-ዶብ ኣብ ቀይዲ'ዶ ተታሒዘኩም፣ ምናልባት እንተ ተታሒዘኩምከ፣ ኣተሓሕዞ እቶም ፖሊስ ኣብ ልዕሌኹም ከመይ ነበረ፣
- 

**ናብራ፣ ከምኡ'ውን መነባብሮ ኩነት ኣብ'ታ ኣባል-ሃገር**

ብፍሉይን ኣገዳስን ግን ህይወትኩምን ናይ መነባብሮኹም ኩነትን ኣብ ብዛዕባኹም ተሓታቲ ኣባል-ሃገር ፤ ማለት ድሕሪ ናብ'ቲ ቦታ ምእታውኩም ከመይን ኣበይን መንበሪ ከም ዝተዋህበኩምን፣ ኣብ'ቲ ቦታን ከባብን ከመይ ዝበለ ናይ መነባብሮ ኩነታት ከምዝነበርኩምን ብጸበጸብ ክትገለጹ ይግባእ፡፡

**ኣብ ናይ ስደተይናታት መዕቆቢ (መንበሪ)**

ድሕሪ ምስግጋርኩም፣ ናብ ናይ ስደተይናታት መዕቆቢ ምስ በጻሕኩም ብቀዳምነት ስም ቦታን፣ ናይ መዕቆቢ፣ ንውሓት ዝጸናሕኩም ግዜን መዝግቡ፡፡ ብምቕጻል ብዛዕባ ናይ ህይወትኩም መነባብሮ፣ ናይ መንበሪኹም ኩነት፣ ከምኡ'ውን መንበሪ ቤትን ግለጹ፡፡ እዚ ድማ ብከምዚ መልክዕ፡-

- ከንደይ ዝኾኑ ስደተይናታት ኣብ ዘሎኹም መዕቆቢ ይነበሩ(ብግምት)፣
- ኣበይን ብኸመይን ትድቅሱ፣ ሓንቲ ክፍሊ'ዶ ተማቂልኩም፣ እንተዘይኾነኹ፣ ምስ ከንደይ ካልኣት ሰባት ፣ ዓራት'ዶ ተዋሂቡኩም፣ እንተኾነኹ፣ ኣበይ ድኣ ትድቅሱ ኔርኩም፣
- ናይ መግቢ ኣቕርቦት ከመይ ኔይሩ፣ ስሩዕ ዝኾነ ናይ መግቢ ግዜ'ዶ ኔሩ፣ እንተኾነኹ መኣስ፣ ዝኣክል መግቢ'ዶ ይቕርበልኩም ኔሩ፣
- ዝኣክል ናይ ጽርዮት ትካል'ዶ (ዓይኒ ምድሪ፣ መሕጸብ ኣካላት) ኔሩ፣ ኣብ'ዚ ዝተጠቐሰን ኣብ ክፍልኹምን (ጽሩይ'ዶ ወይ ረሳሕ) ኩነታት ጽርዮት ከመይ ኔሩ፣ ክዳውንትኹም ንምሕጸብ ዕድላት ኔሩዶ፣ ከም ናይ ኣካላትን ጸጉርን መሕጸቢ ፈሳሲን ሳሙናን ንጽርዮትኩም ዝኸውን ኔሩኩምዶ፣
- ክፉት ወይ ዕጹው መንበሪ'ድዩ ኔሩ፣ ንግዚኡ ወጺእኩም ክትምለሱ ትኸእሉ'ዶ ነርኩም፣ ንኸትወጹ ናይ መንነት ሰነድ ኔሩኩምዶ፣
- ደብዳቤ ንምቅባል ዕድል ኔርኩምዶ፣ ንነበርቲ ናይ ፖስታ ሳጹን ኔርኩምዶ፣
- ብሓፈሻ ኩነታትኩም ኣብ'ቲ ዝነበርኩምሉ ቦታ ናብራን ከመይ ሓሊፉ፣

**ወጻኢ ካብ መዕቆብ ስደተይናታት**

ሀ) ኣብ ናይ ስደተይናታት መዕቆቢ እንተዘይ ኔርኩም፡-

- ኣበይን ከመይን ትነበሩ ነርኩም፣ ኣብ ቤት፣ ገዛ(ክፍሊ)፣ ቤተ-ክርስትያን፣ ግዝያዊ መዕቆቢ፣ ምስ ኣዕሩኽ ወይ ኣዝማድ፣

ለ) ካብ ምዕቆቢ ስደተይናታት ተሰናቢትኩምኩ:-

- ካብ'ቲ መዕቆቢ ዝረኹብኩም ሓገዝ ወይ ሓበሬታ ኣሎ'ዶ፡ ድሕሪ ምስንባትኩም ርክብኩም ምስ መን ኮነ፡ ብኸብረትኩም ድሕሪ ካብ መዕቆቢ ስንብታኹም ህይወትኩም ከመይ ከምዝቐጸለ ኣብርህዎ።
- ኣብ መወዳእታ ኣብ እንዳ ስደተይናታት'ዶ ዓሪፍኩም፡ ምናልባት ኣብ ናይ ስደተይናታት መዕረፊ እንተ ተቐማጥኩም ኣበይ'ዩ ኔሩ፡ ንኸንደይ ግዜ'ኸ ኣብኡ ጸኒሕኩም፡ ናይ'ቲ መዕረፊ ዋና መን ኔሩ፡ ናይ ናብራ ኩናታት ኣብ'ቲ መዕረፊ'ኸ ከመይ ኔሩ።

ሐ) ግዳም ሓደር እንተ ኔርኩምኩ:-

- ንኸንደይ ግዜ ዝኣከል ግዳም ሓደር ኔርኩም፡ ኣበይ'ከ ትድቀሱ ኔርኩም፡ ምስ ሓደ ጉጅለ ተጸጊዕኩም'ዶ ኔርኩም ወይ ንበይንኹም።
- ኣብ'ዚ መንነ ካብ እትነበርሉ ዝነበርኩም ከተማ ቀይርኩም'ዶ ትፈልጡ፡ ወይ ኣብ ሓደ ቦታ (ከተማ) ኢኹም ትነበሩ ኔርኩም።
- ንክትነበሩ ንህይወት ዘድሊ መሰረታዊ መዳይ (መግቢ፣ ዝስተ፣ ዓይኒምድሪ፣ ምሕጻብ) ከመይ ገርኩም ተማልኡ ኔርኩም፡ እቲ እትረኹብዎ ዝነበርኩም መግቢ'ኸ እኹልን ብብእዎኩን'ዶ ትረኹቡ ኔርኩም።
- ብእዋን ክራምቲ፤ ንቐሪ ከመይ ገርኩም ትከላኸልዎ ኔርኩም።
- ሓገዝ ንምርካብ ፈትንኩም'ዶ፡ ማለት ካብ ናይ ረዲኤት ማሕበራት፣ መንግስታዊ ትካላት ወይ ፖሊስ፣ ነዚ ብዝምልከት ተሞክሮኹምን ምልክቱን ብምዝካር ብዝርዝር ግለጽዎ።

**ማእሰርቲ**

ተኣሰርኩም እንተ ኔሩኩም፤ መእሰሪኹም ምኸንያትን፣ ኣገባብ ኣተኣሰሪኹምን፣ ኣብ እስሪ ዝጸናሕኩምሉ ግዜን፣ ዝቐረበልኩም ሕቶታትን ከምኡ'ውን ሕጋዊ መሰነይታ ምርካብኩምን ዘይምርካብኩምን ግለጹ።

**ሓፈሻዊ**

ኣስተውዕሉ፤ እዚ ዝስዕብ ሕቶታት ፤ ኣብ ከመይ ዓይነት መንበሪ ኔርኩም ብዘየገድስ ፤ ንእኩብ ድምር ኣባል-ሃገራት ዘጠቓልልዮ:-

- ብስሩዕ ጥረ-ገንዘብ ወይ ነገራዊ (ቁሳቐሳዊ) ሓገዝ ካብ መንግስታዊ ትካል ወሲድኩም'ዶ ትፈልጡ፡ እንተኹን'ኸ፤ እቲ ድምር ገንዘብ ወይ ዓይነት ሓገዝ ጽሓፊዎ።
- ብኻልእ መንገዲ ገንዘብ ወኒኒኩም'ዶ፡ ስራሕን ወይ መንበሪ ቤት ንምርካብ ፈትንኩም'ዶ ትፈልጡ፡ እነተኮሃኹ እቲ ውጽኢቱ እንታይ ኢዩ፡ ኩሉ ዓይነት ናይ ብደምወዝን ዝሰራሕኩምዎ ስራሕን ሓብሩ።

**ሕማም**

- ብዝኸነ ዓይነት ሕማም እንኮላይ ሰነ-ኣእምሮ ወይ ሰነ ኣእምሮኣዊ ሕማማት ትሳቀዩ ኔርኩም'ዶ ወይ ኣለኹም፤ እዚ እንተኹይኩን'ኸ፤ ኣበይ ኢኹም ተጠቐዕኩም፡ ሕክምናዊ ክንክንክ ከመይ ኔሩ፡ ሓኪም ንምብጻሕን መደሓኒት ንምርካብን ዕድል ረኺቡም'ዶ፡ እንተዘይኮነ'ኸ እቲ ሕክምናዊ ኣገልግሎተ ክትረኹቡ ዘይመኽኣሊኹም ምኸንያት እንታይ ነበረ ።
- ገና ሕጂውን ብሕማም ትሳቐዩ'ዶ ኣለኹም።

**ርትዓርትዓዊ ምፍልላይ / ዓመጽ**

- ርትዓዊ ምፍልላይ ወይ ዓመጽ ኣጋጢምኩም'ዶ፡ እንተኮነ'ኸኣ፤ ብዝተኻእለኩም መጠን ነቲ ተረኽቦ ብዝርዝር ግለጽዎ ። ከምኡ'ውን ፤ ኣብኡ ዝተሳተፉ ሰባት (ዝከኣል ምስዝኸውን) ጥቐሱ። ገለ ከቢድን ከምኡ'ውን ሓደገይናን ተሞክሮ'ዶ ገጢሙኩም፡ ገለ ካብ'ዚ ክትዝክሩ'ዶ ትኽእሉ።

## መስርሕ ሕቶ ዑቕባ

ኣብ ሓንቲ ኣባል-ሃገር ሕቶ ዑቕባ ኣቕራብኩም እንተ ኔርኩም፤ ንጉዕዞ መስርሕ ሕቶ ዑቕባኹምን ዝኸደ መስርሕን ግለጽዎ:-

- ቃለ መሕትት፣ (ቃልኩም ተስምዕሉ) ገርኩምዎ፣ ውጽኢት ናይ ስደት ሕቶኹም ብከመይ ተወሲኑ (ከይዱ)፣
- ናይ መንበሪ-ፍቓድ ወሲድኩምዎ፣ ወይ ካልእ ናይ መንበሪ ቅጥዒ፣ ንክንደይ ዓመት'ዩ እቲ ሕጋውነት ናይቲ ፍቓድ፤ ገና ኣብኢድኩምዎ ኣሎ፣
- ናብ ሃገርኩም ንምምላስ ተኣሚትልኩምዎ፣

## ቀጻሊ ጉዕዞ

መዓስ ኢኹም ካብ'ታ ኣባል-ሃገር ወጺእኩም፣ ነታ ሃገር መግደፊኹም ምክንያት'ከ እንታይ'ዩ፣ ብዝተጨበጠ ምክንያት ዲኹም ወይ ብሓፈሻዊ ናይ ህይወት ኩነታት፤ እቲ ካብ ካልእ ሃገር ንጀርመን ዝቐጸለ ግዕዞ ከመይ ኢዩ፣

- ብምድጋም ኣብ ሓንቲ ካልእ ኣባል-ሃገር ተታሒዝኩምዎ፣ ኣብኡ ናይ ሕቶ ዑቕባ መስርሕ ተኸይድልኩምዎ ወይ ናብ'ታ መጀመርታ ዝኣቶኹማ ሃገር ክትምለሱ'ዩ ኔርኹም፣

ሕትመት:

ማሕበራዊ ኣገልግሎት ካሰል- ምክሪ ንዑቅባይናታ

ደራሲት: ሸተፋኒ ሮኮስ

ኣሕታሚት ብዓልቲ ሰልጣን: ሄልጋ ሲቨርስ (ማሰ ካስል/ ምክሪ ንዑቅባይናታ) ከምኡውን ካሪን ዲል (ዲኮኒ ሄሰን /ሰደት ባህልዊ ዕዮ ዑቕባ፣ ሕድሕዳዊ ባህላዊ ዕዮ፣ ስደት)

ተርጓሚ: ካሕሳይ ገርዝጊሄር

ሰኔ 2014